

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Perspektywy ograniczenia uzależnienia od pestycydów w Polsce – dla poprawy stanu środowiska i gospodarki wiejskiej

Wiesław Podyma
 Departament Hodowli i Ochrony Roślin
 Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | UL Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: karcuska@minrol.gov.pl | www.minrol.gov.pl
 Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Polska – rolnictwo i organizacja produkcji rolniczej

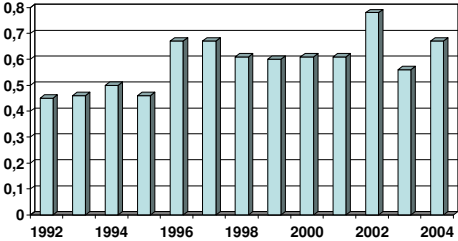
- 58,9% powierzchni kraju jest wykorzystywane rolniczo, z czego 76,7% to grunty orne.
- 2041400 gospodarstw rolnych
- Średnia wielkość gospodarstwa 7,9 ha, z czego 7,0 ha jest wykorzystywanych rolniczo.
- 967500 (47,4%) gospodarstw prowadzi produkcję rynkową,
- 4,3 miliona ludzi (27,4% pełnego zatrudnienia) jest zatrudnionych w rolnictwie.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | UL Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: karcuska@minrol.gov.pl | www.minrol.gov.pl
 Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Zużycie pestycydów w Polsce w latach 1992-2004

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | UL Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: karcuska@minrol.gov.pl | www.minrol.gov.pl
 Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jeśli weźmie się pod uwagę standardy europejskie, to obecny poziom nawożenia mineralnego oraz zużycia chemicznych środków ochrony roślin w Polsce ocenić trzeba jako umiarkowany. Generalnie nie wywiera on negatywnego wpływu na jakość użytków rolnych oraz wytwarzanych produktów. Z tego punktu widzenia jest to produkcja ekologicznie bezpieczną.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | UL Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: karcuska@minrol.gov.pl | www.minrol.gov.pl
 Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

USTAWA z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z dnia 27 stycznia 2004 r.)

Art. 37. 1. Dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu wymaga zezwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | UL Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: karcuska@minrol.gov.pl | www.minrol.gov.pl
 Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Główny Inspektorat Wojewódzkie Inspektoraty Prace Świat Linki Zadania Informacje Historia

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN I TECHNIKA STOSOWANIA

Czynności powołujące stosowanie środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu i stosowania zarejestrowanych w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wykaz środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu i stosowania zarejestrowanych w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Informacje organizacyjnej inspekcji do przeprowadzenia badań opisywanej w drodze decyzji wydanych do dnia 1 września 2004 r.

Informacje organizacyjnej inspekcji do prowadzenia szkoleń w zakresie obrotu, kwalifikowania i stosowania środków ochrony roślin w drodze decyzji wydanych do dnia 1 września 2004 r.

Wykaz środków ochrony roślin zarejestrowanych w Państwowym Rejestrze środków ochrony roślin i stosowanych w Polsce.

Wykaz środków ochrony roślin zarejestrowanych w Państwowym Rejestrze środków ochrony roślin i stosowanych w Polsce.

Inspekcja realizuje zadania związane z nadzorem nad zapobieganiem zagrożeniom związanym z obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Art. 80

- 1) prowadzenie rejestru oraz kontrolowanie podmiotów prowadzących konfekcjonowanie lub obrót środkami ochrony roślin;
- 2) kontrola jakości środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu;
- 3) kontrola prawidłowości stosowania środków ochrony roślin;
- 4) upoważnianie jednostek organizacyjnych do wykonywania badań sprzętu do stosowania środków ochrony roślin oraz nadzór nad wykonywaniem tych badań i stanem technicznym tego sprzętu;
- 5) upoważnianie jednostek organizacyjnych do prowadzenia szkoleń i nadzór nad przeprowadzaniem tych szkoleń;
- 6) nadzór nad jednostkami upoważnionymi do przeprowadzania badań skuteczności środków ochrony roślin;

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | Uł. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: biuro@minrol.gov.pl | www.minrol.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

WSPIERANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ ROLNOŚRODOWISKOWYCH

- **Priorytet 2.2.** Ochrona środowiska i zachowanie walorów przyrodniczych obszarów wiejskich
- **Fundusz:** EFOiGR – Sekcja Gwarancji
- **9.6.1. Podstawa prawna**
- Rozporządzenie Rady (WE) 1257/1999 w sprawie wsparcia rozwoju wsi przez Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOiGR), (art. 22 – 24) oraz Rozporządzenie Komisji (KE) 445/2002 (art. 13 - 21).

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | Uł. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: biuro@minrol.gov.pl | www.minrol.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

W ramach KPR przewidziano realizację między innymi następujących pakietów:

- rolnictwo zrównoważone. (kod: S01) - polega na ograniczeniu nawożenia, zbilansowaniu gospodarki nawozami i przestrzeganiu odpowiedniego następstwa roślin;
- rolnictwo ekologiczne. (kod: S02) - polega na stosowaniu metod rolnictwa ekologicznego w rozumieniu w Rozporządzenia Rady (WE) 2092/91 i ustawy o rolnictwie ekologicznym;
- strefy buforowe. (kod: K02) - polega na tworzeniu nowych 2 lub 5 metrowych pasów zadarnionych na granicy gruntów rolnych z wodami powierzchniowych, lub terenami intensywnie użytkowanymi rolniczo, w celu ograniczania negatywnego oddziaływania rolnictwa i ochrony siedlisk wrażliwych.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | Uł. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: biuro@minrol.gov.pl | www.minrol.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Wdrażanie Programu rolnośrodowiskowego

Limit środków przyznanych na działanie na lata 2004 – 2006 – **348 900 000 EUR**

Płatności za realizację pakietu rolnictwo ekologiczne (S02) w roku 2004:

Wydano **3503** pozytywnych decyzji.

Płatności były wypłacane do 28 lutego br.

Wysokość wypłaconych środków – **33 mln PLN**

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | Uł. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: biuro@minrol.gov.pl | www.minrol.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Wdrażanie Programu rolnośrodowiskowego I

Liczba złożonych wniosków na dzień 29 kwietnia br.:

Do 15 kwietnia br. złożono **8515** wniosków.

Rolnictwo zrównoważone (S01) – **764**
 Rolnictwo ekologiczne (S02) – **3583**
 Utrzymanie łąk ekstensywnych (P01) – **1590**
 Utrzymanie pastwisk ekstensywnych (P02) – **330**
 Ochrona gleb i wód (K01) – **2760**
 Tworzenie stref buforowych (K02) – **49**
 Ochrona lokalnych ras zwierząt gosp. (G01) – **313**

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | Uł. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: biuro@minrol.gov.pl | www.minrol.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Wdrażanie Programu rolnośrodowiskowego II

Ministerstwo Rolnictwa

Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006
 Działanie 4. Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt

Stan na dzień: 15 kwietnia 2005 r.

Liczba złożonych wniosków w podziale na województwa

KRAJ: 7 158

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | Uł. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: biuro@minrol.gov.pl | www.minrol.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Podstawy prawne rolnictwa ekologicznego

- ✓ Podstawowym dokumentem regulującym prawne zasady rolnictwa ekologicznego w Unii Europejskiej jest Rozporządzenie Rady EWG nr 2092/91 z dnia 24 czerwca 1991r. w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. WE L 198, 22.07.1991r. z późn. zm.).
- ✓ Ustawa o rolnictwie ekologicznym uchwalona 20 kwietnia 2004r. (Dz. U. nr 93 poz. 898) określa zadania i właściwości organów i jednostek organizacyjnych w zakresie rolnictwa ekologicznego.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | Uł. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: kanclarska@mrirow.gov.pl | www.mrirow.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

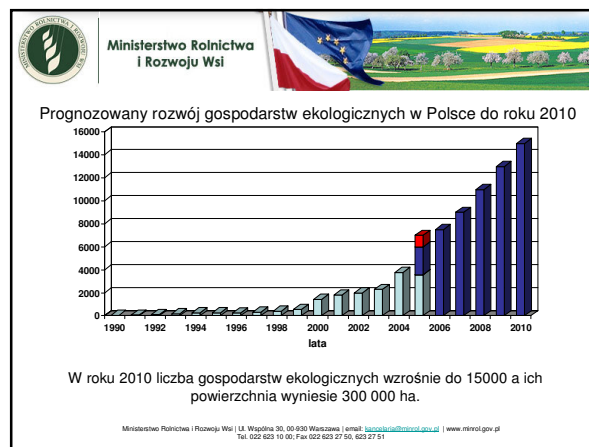
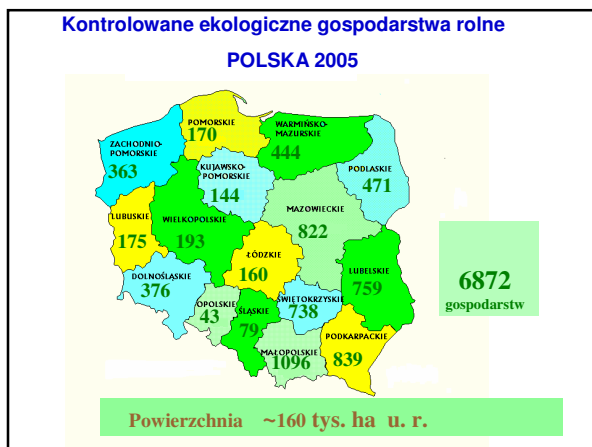
dotacje z budżetu krajowego

Zasady udzielania dotacji i jej wypłacania zawarte są w rozporządzeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa.

Przewidziano następujące dotacje:

- Na dofinansowanie kosztów kontroli gospodarstw rolnych,
- Na prowadzenie badań z zakresu rolnictwa ekologicznego,
- Na koordynację doradztwa w zakresie rolnictwa ekologicznego i prowadzenie ekologicznego gospodarstwa pokazowego oraz wydawanie materiałów szkoleniowych,
- **Na analizę zawartości niedozwolonych substancji (pestycydów) w płodach rolnych.**

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | Uł. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: kanclarska@mrirow.gov.pl | www.mrirow.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- ✓ 2002 r. „Analiza możliwości Europejskiego Planu Działań dla Żywności Ekologicznej oraz Rolnictwa” - ocena kierunków i celowości rozwoju rolnictwa ekologicznego w Europie;
- ✓ 2004 r. Europejski Plan Działań dla Żywności Ekologicznej i Rolnictwa; 21 działań dla rozwoju rolnictwa ekologicznego.
- ✓ 2005 r. Plan Działań dla Żywności Ekologicznej i Rolnictwa w Polsce

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | Uł. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: kanclarska@mrirow.gov.pl | www.mrirow.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

6. Rozwój badań naukowych w zakresie produkcji prowadzonej metodami ekologicznymi. (7, 14)

1. Doskonalenie technologii produkcji metodami ekologicznymi.
2. Hodowla i badania nad odmianami przydatnymi do produkcji metodami ekologicznymi z uwzględnieniem - odporności na choroby i szkodniki, suszę, zimotrwałość.
3. Poszukiwanie nowych metod ochrony roślin i nowych środków ochrony.
4. Badania nad przydatnością nawozów do produkcji metodami ekologicznymi.
5. Podjęcie współpracy naukowo-badawczej z odpowiednimi jednostkami badawczymi krajów członkowskich.

WYKONAWCY: Jednostki naukowe, MRiRW.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Dyrektywa 91/414/EEC on the placing of plant protection products on the market

Strategia tematyczna zrównoważonego wykorzystania pestycydów (Komunikat Komisji COM (2002)349)

Celem jest osiągnięcie bardziej zrównoważonego stosowania pestycydów oraz całościowe zmniejszenie związanego z nimi ryzyka przy zapewnieniu koniecznej ochrony upraw

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | ul. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: kanclarska@mror.gov.pl | www.mror.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Możliwe elementy europejskiej strategii tematycznej w zakresie zrównoważonego stosowania pestycydów

1. Minimalizacja zagrożeń i ryzyka dla zdrowia ludzi i środowiska
 - Tworzenie krajowych planów redukcji ryzyka – MŚ (MRiRW)
 - Redukcja szczególnych zagrożeń takich jak zanieczyszczenie środowiska wodnego, ochrona obszarów przyrodniczo cennych – MŚ
 - Pogłębianie wiedzy na temat zagrożeń poprzez monitoring zdrowia pracowników – MZ
 - Dalsze badania i rozwój systemów ubezpieczeń i ograniczania ryzyka MRiRW (MZ i MŚ)

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | ul. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: kanclarska@mror.gov.pl | www.mror.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

2. Ulepszenie kontroli użytkownika i dystrybucji pestycydów
 - Raportowanie o ilości importu i eksportu pestycydów - GUS
 - Intensyfikacja prac związanych ze zbieraniem danych nt. wykorzystywania środków ochrony roślin – MRiRW
 - Wzmocnienie systemu opartego na art. 17 dyrektywy 91/414/WEE (monitorowanie przepływu środków)- MRiRW
 - Stworzenie systemu kontroli technicznej urządzeń wykorzystywanych do stosowania pestycydów - MRiRW
 - Stworzenie systemu kształcenia użytkowników pestycydów- MRiRW

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | ul. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: kanclarska@mror.gov.pl | www.mror.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

3. Redukcja ilości aktywnych substancji niebezpiecznych poprzez wykorzystywanie substancji alternatywnych
4. Wprowadzenie zachęt do wykorzystywania małych ilości pestycydów lub prowadzenie upraw bez-pestycydowych
 - Promocja i rozwój działań alternatywnych (rolnictwo integrowane, rolnictwo ekologiczne) – MRiRW
 - Karanie użytkowników poprzez niewypłacanie im środków z programów pomocowych – MRiRW
 - Wprowadzenie systemu specjalnych opłat nakładanych na środki ochrony roślin – MŚ
 - Harmonizacja podatku VAT na środki ochrony roślin – MŚ (MF)
5. Stworzenie przejrzystego systemu sprawozdawczości i monitoringu postępów w osiąganiu strategii wraz z opracowaniem niezbędnych wskaźników

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | ul. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: kanclarska@mror.gov.pl | www.mror.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

51% wzrostu plonu roślin rolniczych w ostatniej dekadzie jest efektem postępu biologicznego

Czynniki wpływające na wdrażanie postępu

- Trudna sytuacja ekonomiczna rolników
- Małe gospodarstwa
- Słaba wymiana materiału siewnego

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | ul. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: kanclarska@mror.gov.pl | www.mror.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

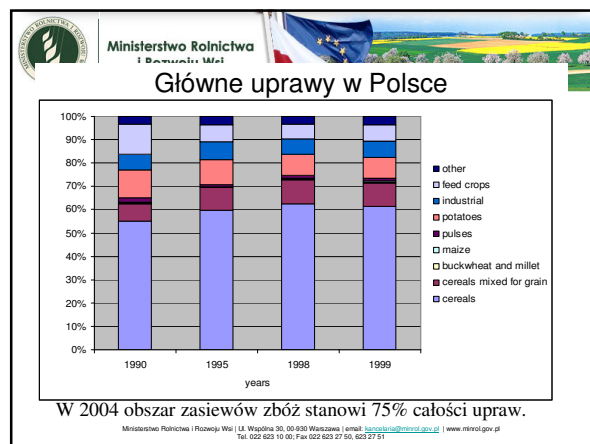
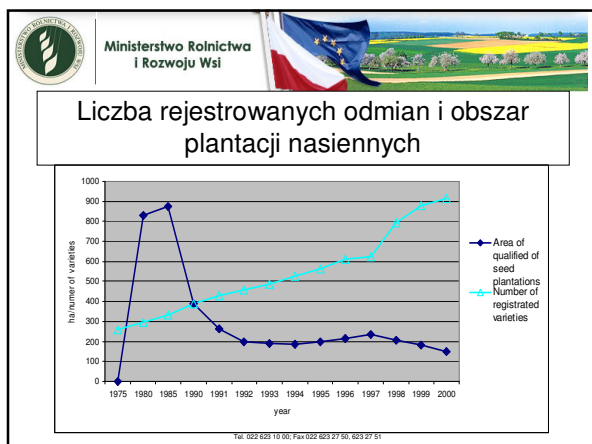

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Inne możliwe działania

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | ul. Wypólna 30, 00-930 Warszawa | e-mail: kanclarska@mror.gov.pl | www.mror.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50, 623 27 51

- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- ### Kierunki działań
- Kontynuacja obecnie istniejących pakietów rolnośrodowiskowych
 - Wprowadzanie nowych działań np. rolnictwo integrowane
 - Szkolenia rolników
 - Poszerzenie zakresu zwykłej dobrej praktyki rolniczej
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi | UL Wypiółka 30, 00-930 Warszawa | e-mail: kanclarska@mrirol.gov.pl | www.mrirol.gov.pl
Tel. 022 623 10 00; Fax 022 623 27 50; 623 27 51